ਬਚਿੱਤਰ ਨਾਟਕ ’ਤੇ ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਦੇ ਕੁਤਰਕਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ

ਸ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ,

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਕੇ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾਸ ਨੇ ਬੜੇ ਗ਼ੌਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਬੜੇ ਸੂਝਵਾਨ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਜੋਂ ਮੁਖ ਬੰਦ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਚਨਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਸਾਕਤ ਮਤਿ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੇ ਭਗਤ ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਮੂਲ ਸ਼ੰਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ:

(ੳ) ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਪੁਸਕਤ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਲਿਖਤ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿਚ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਅਵਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ।

(ਪੰਨਾ ੧)

(ਅ) ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਮਹਾਂਕਾਲ ਜਾਂ ਕਾਲ ਸ਼ਿਵ ਪੁਰਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹੀ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ ੧੨)

(ੲ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਮਿਠ-ਬੋਲੜਾ, ਦਯਾਲੂ, ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੈ ਪਰ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸ਼ਤਰੂਆਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਰਦਈ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

(ਪੰਨਾ ੬)

(ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਤੇ ਇਹ ਰਚਨਾ ਖਰੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੀ।

(ਅਨੇਕਾਂ ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ)

(ਹ) ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਇਕ ਛੰਦ ਵਿਚ ਅਸ਼ਲੀਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ ੧੭)

(ਕ) ‘ਮਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਣ ਜੈ ਤੇਗੰ’ ਵਾਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਦਾ ਸਵੱਯਾ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਲਈ ‘ਗਿਆਨ ਖੜਗ’ ਅਤੇ ‘ਗਰੀਬੀ ਗਦਾ ਹਮਾਰੀ’ ਵਰਤਣ ਲਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(ਪ) ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ੫ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਆ ਗਏ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਿਜ ਭਾਸ਼ਾ, ਗੋਪੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਚਪਲ ਬੁੱਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ, ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਨਿਰਮੂਲ ਸ਼ੰਕੇ ਖੜੇ ਕਰ ਕੇ ਪੰਥ ਵਿਚ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਬਿਖੇੜਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਕ ਖਾਸ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਥਾਪੜਾ ਦੇ ਕੇ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦਾ ਧਰੂ ਤਾਰਾ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਨਾਲ ਵਡਿਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨਘੜਤ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਦਾ ਲੜੀਵਾਰ (ੳ, ਅ, ੲ, ..) ਉਤਰ ਦੇ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤ ਆਪ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਜੋਗ ਬਣ ਜਾਵੇ।

(a) iSv Bgq bRhmx dI ilKq ivc iSv jI d| ivrD kJ nhI ilKA[

ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਆਇ ਗ਼ੌਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ੮੪ਵਾਂ ਛੰਦ ਛੁਪਾ ਗਏ। ਇਹ ਛੰਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਇਓ ਭਗਵਾਨ ਸੁ,
ਜਾਗਤ ਯਾ ਜਗ ਜਾਂ ਕੀ ਕਲਾ ਹੈ।
ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਇਓ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸ਼ਿਵ,
ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਭਇਓ ਜੁਗੀਆ ਹੈ।
ਕਾਲ ਹੀ ਪਾਇ ਸੁਰਾਸੁਰ ਗੰਧ੍ਰਬ,
ਜਛ ਭੁਜੰਗ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਹੈ।
ਅਉਰ ਸੁ ਕਾਲ ਸਬੈ ਬਸ ਕਾਲ ਕੇ,
ਏਕ ਹੀ ਕਾਲ ਅਕਾਲ ਸਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਨੂੰ ਕਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪੰਨਾ ੧੫ ਤੇ ਇਹ ਸਵੱਯਾ ਲਿਖ ਕੇ ਤਰੋੜ ਮਰੋੜ ਕੇ ਅਰਥ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਵ ਜੋਗੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਚਤੁਰ ਬੁਧੀ ਨਾਲ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ੨੪ਵੇਂ ਛੰਦ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਸਿਰਜੇ ਸੇਤਜੰ ਜੇਰਜੰ ਉਤਭੁਜੇਵੰ

ਰਚੇ ਅੰਡਜੰ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਏਵੰ॥
ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾਯੰ ਜਿਮੀ ਅਸਮਾਨੰ
ਚਤੁਰ ਬੇਦ ਕਥਿਅੰ ਕੁਰਾਣੰ ਪੁਰਾਣੰ॥

ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਪਸੀਨੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ (ਪਤੰਗੇ ਆਦਿ), ਜੇਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ (ਪਸ਼ੂ), ਅੰਡੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ (ਪੰਛੀ ਆਦਿ) ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਨਸਪਤੀ ਰਚੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਮੀਂ ਅਸਮਾਨ ਬਣਾਏ, ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਰਚੇ, ਕੁਰਾਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਕੀ ਸ਼ਿਵ ਪੁਰਾਣ ਯਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ ਬਣਾਈ ਹੈ? ਯਾ ਕੀ ਇਸਲਾਮਿਕ ਜਗਤ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ? ਸਾਫ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਰੰਥ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਜੋਤਿ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹੀ ਹੈ।

(A) kwlw A&gwnw dI Kj Answr bicqR nwtk ivc drswieAw mhWkwl iSv purwx Answr iSv jI dw lKwiek h[

ਸ਼ਿਵ ਪੁਰਾਣ ਵਿਚ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਤੁਅਲਕ ਹੈ?

ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ 'ਬਾਈ' ਚੁਬਾਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਚ ਘਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਰੋਟੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਲਈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਬਾਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ 'ਬਾਈ ਜੀ' ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਆਖੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਤਿਕਾਰਤ ਇਸਤਰੀ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਰੀ ਬਾਈ ਬੇਢੀ ਦੇਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥
ਦੇਖੁ ਬੇਢੀ ਰਹਿਓ ਸਮਾਈ ॥

ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੁਕ ਦਾ ਅਰਥ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਾਈ ਜਾਂ ਜੋਧਪੁਰ ਦੀ ਬਾਈ ਵਾਲੇ ਅਰਥ ਕਰਾਂਗੇ?

ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਪੰਨਾ ੬੩੪ 'ਤੇ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਦੇ ਅਰਥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ।

੧. ਕਾਲ ਦਾ ਭੀ ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਯਮ ਸ਼ਿਵ ਆਦਿ ਜਗਤ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੈ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ।
੨. ਉਹ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ।
੩. ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਕਾਲ।
੪. ਕਾਲਿਕਾ ਪੁਰਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਇਕ ਪੁੱਤਰ।
੫. ਉਜੈਨ ਵਿਚ ਮਹਾਂਕਾਲ ਨਾਮ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ।

ਪਰ ਕੀ ਕਰੀਏ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਵ ਪੁਰਾਣ ਵਾਲਾ ਮਹਾਂਕਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਸੰਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਦਾ ਇਸੇ ਨੂੰ ਮਹਾਂਕਾਲ ਮੰਨ ਕੇ ਚੱਲੋਗੇ।

ਗੁਰੂ ਪਦ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਆਦਿ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਰਸਾਈ ਹੈ।

ਕੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਗਰੰਥ ਦੇ ਦਰਸਾਇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?

(e) gurU bwxI Answr pmySvr imT bolVw, dXwlU ikpwlU h, pr bicqR nwtk vwlw ibkrwl rUp vwlw frwauxw Aqy dSmx dw Gwq krn vwlw h[

ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਦੂਸ਼ਣ ਮੰਦ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਮਹਾਰਾਜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤਕ (ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਪਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਵਿਚ 'ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ' ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵੇਲੇ 'ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਘਾਤਕ' ਦਾ ਦੂਸ਼ਣ ਲਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।

'ਮਿਠ ਬੋਲੜਾ ਸੁਆਮੀ' ਅਤੇ 'ਕਦੇ ਨਾ ਬੋਲੇ ਕਉਰਾ' ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਜੀ! ਜਦ ਕਲਗੀਧਰ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਮਸੰਦ ਤੇਲ ਦੇ ਕੜਾਹਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਸਾੜੇ ਸੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਆ ਰਹੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਇਕ ਬੀਬੀ ਦਾ ਅਪਹਰਣ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਬੱਸੀ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਹਾਕਮ ਜਾਬਰ ਖਾਨ ਨੂੰ ਰੇਤੇ ਵਿਚ ਗੱਡ ਕੇ ਤੀਰ ਨਾਲ ਘਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਤੀਰ ਨਾਲ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਕੇ ਤੜਪਦੇ ਹੋਏ ਜੀਵਨ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਸੈਦ ਬੇਗ ਜਰਨੈਲ ਦਾ ਸਿਰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕੀ ਕਲਗੀਧਰ ਮਹਾਰਾਜ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦਸਵਾਂ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਜਾਂ ਇਹ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੁਰੂ ਸੀ? ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਭਾਈ ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਕਰਪੇ ਬਰਛੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜਾ ਕੇਸਰੀ ਚੰਦ ਦਾ ਸਿਰ ਟੰਗ ਕੇ ਕਲਗੀਧਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਦਸਵੇਂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਕੀ ਸਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ?

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਹੈ:

ਹਰਿ ਆਪੇ ਮਾਰੈ ਹਰਿ ਆਪੇ ਛੋਡੈ
ਮਨ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ਪੜਿ ਰਹੀਐ ॥
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕੋਈ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਿ ਨ ਸਕੈ
ਮਨ ਹੋਇ ਨਿਚਿੰਦ ਨਿਸਲੁ ਹੋਇ ਰਹੀਐ ॥

(ਅੰਗ-੫੯੪)

ਜਰਾ ਮਰਾ ਤਾਪੁ ਸਿਰਤਿ ਸਾਪੁ
ਸਭੁ ਹਰਿ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ
ਕੋਈ ਲਾਗਿ ਨ ਸਕੈ
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਾ ਲਾਇਆ ॥

(ਅੰਗ-੧੬੮)

ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਤੜਪ ਤਪੜ ਕੇ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ 'ਮਿਠ ਬੋਲੜਾ ਸੁਆਮੀ' ਤੜਪਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਵਾਲਾ ਬਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਮਹਾਂਕਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਆਪੇ ਹੀ ਬਲੁ ਆਪਿ ਹੈ ਪਿਆਰਾ
ਬਲੁ ਭੰਨੈ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧਾਰਾ ॥

ਕੀ ਕਿਸੇ ਮੂਰਖ ਦਾ ਬਲ ਭੰਨਣ ਲਈ ਮਿੱਠੀਆਂ ਲੋਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਪਾ ਕੇ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਮੁਗਧ ਦਾ ਬਲ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਰੂਪ ਹੀ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

ਕੇਸੀ ਕੰਸ ਮਥਨੁ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ॥

(ਅੰਗ-੮੭੪)

ਕੀ ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਜੀ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਪਕੜ ਕੇ ਕੰਸ ਦਾ ਮਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਸਰੂਪ ਉਦੋਂ ਕੈਸਾ ਹੋਵੇਗਾ?

<u>ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੪</u>

ਆਪੇ ਸੇਵਾ ਲਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ
ਆਪੇ ਭਗਤਿ ਉਮਾਹਾ ॥
ਆਪੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ
ਆਪੇ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹਾ ॥
ਆਪੇ ਲੇਖਣਿ ਆਪਿ ਲਿਖਾਰੀ
ਆਪੇ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਹਾ ॥੧॥
ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਓਮਾਹਾ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦੁ ਹੋਵੈ ਵਡਭਾਗੀ ਲੈ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਆਪੇ ਗੋਪੀ ਕਾਨੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ
ਬਨਿ ਆਪੇ ਗਊ ਚਰਾਹਾ ॥
ਆਪੇ ਸਾਵਲ ਸੁੰਦਰਾ ਪਿਆਰਾ
ਆਪੇ ਵੰਸੁ ਵਜਾਹਾ ॥
ਕੁਵਲੀਆ ਪੀੜੁ ਆਪਿ ਮਰਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ
ਕਰਿ ਬਾਲਕ ਰੂਪਿ ਪਚਾਹਾ ॥੨॥
ਆਪਿ ਅਖਾੜਾ ਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ
ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਆਪਿ ਚੋਜਾਹਾ ॥
ਕਰਿ ਬਾਲਕ ਰੂਪ ਉਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ
ਚੰਡੂਰੁ ਕੰਸੁ ਕੇਸੁ ਮਾਰਾਹਾ ॥
ਆਪੇ ਹੀ ਬਲੁ ਆਪਿ ਹੈ ਪਿਆਰਾ
ਬਲੁ ਭੰਨੈ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧਾਹਾ ॥੩॥
ਸਭੁ ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ
ਵਸਿ ਆਪੇ ਜੁਗਤਿ ਹਥਾਹਾ ॥
ਗਲਿ ਜੇਵੜੀ ਆਪੇ ਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ
ਜਿਉ ਪ੍ਰਭੁ ਖਿੰਚੈ ਤਿਉ ਜਾਹਾ ॥
ਜੋ ਗਰਬੈ ਸੋ ਪਚਸੀ ਪਿਆਰੇ
ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਭਗਤਿ ਸਮਾਹਾ ॥

(ਅੰਗ-੬੦੬)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੇਕ ਹੋਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕਤਾ ਦਰਸਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਪੇ ਸੁਰਿ ਨਰ ਗਣ ਗੰਧਰਬਾ ਆਪੇ
ਖਟ ਦਰਸਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥
ਆਪੇ ਸਿਵ ਸੰਕਰ ਮਹੇਸਾ ਆਪੇ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥
ਆਪੇ ਜੋਗੀ ਆਪੇ ਭੋਗੀ
ਆਪੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਫਿਰੈ ਬਿਬਾਣੀ ॥
ਆਪੈ ਨਾਲਿ ਗੋਸਟਿ
ਆਪਿ ਉਪਦੇਸੈ ਆਪੇ ਸੁਘੜੁ ਸਰੂਪੁ ਸਿਆਣੀ ॥ ਆਪਣਾ ਚੋਜੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਆਪੇ
ਆਪੇ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਹੈ ਜਾਣੀ ॥

(ਅੰਗ-੫੫੩)

ਕਣ ਕਣ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਜੋਤਿ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ

ਆਪੇ ਗੋਪੀ ਕਾਨੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ
ਬਨਿ ਆਪੇ ਗਊ ਚਰਾਹਾ॥

ਗੋਪੀਆਂ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ, ਸ਼ਿਵ, ਸ਼ੰਕਰ ਵਿਚ ਸਭ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਾਹਿਬੇ ਕਮਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਦੋਨਾਂ ਅਵਸਰਾਂ ਤੇ ਇਕੋ ਜੋਤਿ ਦੇਖੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਦਿਆਲੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਰੂਪ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭੀ ਉਸੇ ਹਰੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ਉਸਤਤਿ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦਾ ਵਾਸਾ ਕੈਲਾਸ਼ ਪਰਬਤ, ਪਤਨੀ ਪਾਰਬਤੀ ਅਤੇ ਨੰਦੀ ਬੈਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ। ਗਲ਼ ਵਿਚ ਫਨੀਅਰ ਸੱਪ, ਹੱਥ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿਸ਼ੂਲ ਤੇ ਡਮਰੂ ਅਤੇ ਧਤੂਰਾ ਆਦਿ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨਾ ਹਰ ਥਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਵ ਪੁਰਾਣ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪਾਰਬਤੀ ਨਾਲ ਰਾਸ ਲੀਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬਗੈਰ ਪਾਰਬਤੀ ਦੇ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੀ ਅਧੂਰਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਮਹਾਂਕਾਲ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਭਗਤ (ਧਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਆਦਿ) ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤ ਰਾਵਣ, ਅਹਿਰਾਵ, ਸ਼ੁੰਭ, ਨਿਸ਼ੁੰਭ ਜਾਂ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਆਦਿ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਕੋਈ ਵਰਨਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ ਕਟਾਖਸ਼ ਭਰੀ (ਮਨੁ ਅੰਧਾ ਨਾਉ ਸੁਜਾਣੁ) ਸੰਵਾਦ ਵਾਲੀ (ਸਿਧ ਗੋਸ਼ਟਿ ਆਦਿ) ਗੁਹਜ ਗਿਆਨ (ਅਰਬਦ ਨਰਬਦ ਧੁੰਧੂ ਕਾਰਾ) ਵਾਲੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕਟਾਖਸ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਘੱਟ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਨਿਮਰਤਾ, ਗਰੀਬੀ, ਹਲੀਮੀ, ਬਿਰਹਾ ਅਤੇ ਵੈਰਾਗ ਮਈ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਵੈਰਾਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਜੋਤਿ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਅੱਡ ਅੱਡ? ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬੀਰ ਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਚਿਤ ਸ਼ੁਧ ਸਵੱਯੇ ਵੈਰਾਗ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਛੰਦਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਬੀਰ ਰਸ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਮਿਠ ਬੋਲੜਾ ਸੁਆਮੀ ਨਜ਼ਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ?

ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਮਿਠਾਸ ਭਰਪੂਰ, ਪ੍ਰੋ: ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਤਰਕ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਅਤੇ ਭਾਈ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਲਮ ਬੀਰ ਰਸ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹਰ ਤਕਰੀਰ ਜੋਸ਼ੀਲੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ? ਜਾਂ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਸਨ?

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਰੇ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਵਾਂਗ:

ਗਾਹਿ ਸੂਫੀ ਗਾਹਿ ਜ਼ਾਹਿਦ
ਗਾਹਿ ਕਲੰਦਰ ਮੇ ਸ਼ਵਦ॥
ਰੰਗਹਾਏ ਮੁਖ਼ਤਲਿਫ ਦਾਰਦ ਬੁੱਤੇ ਅੱਯਾਰੇ ਮਾ॥

(ਦੀਵਾਨਿ ਗੋਯਾ)

ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਜੋਤਿ ਦੇਖ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਹਮੂ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਮੂ ਨਾਨਕ ਅਸਤ॥
ਹਮੂ ਰਤਨ ਜੌਹਰ ਹਮੂ ਮਾਣਕ ਅਸਤ॥

(ਜੋਤਿ ਬਿਗਾਸ)

ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਕਰਾਉ। ਯਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੱਕ ਚੁੱਕੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਤੀਹ-ਬੱਤੀ ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਹੀ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਕੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਦੇਖੋ। ਗੁਰੂ ਭਲੀ ਕਰੇ।

(s) g/rb//xl dl ksv't/ 'q/ ieh b//xl Kr/ nhl// aqrdl

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਲਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੋਖੀ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਤ ਦਾ।

ਠੀਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਕਸਵੱਟੀ' ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੀ। ਕਸਵੱਟੀ ਲਾਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੀ ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਸੁਨਿਆਰੇ ਕਸਵੱਟੀ ਲਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠੱਗਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ ਹਨ।

੧੯੪੭ ਵਿਚ ਬਟਾਲੇ ਦੇ 'ਕਾਦੀਆਂ' ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਸਵੱਟੀ ਲਾ ਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਹੋਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਪਰ 'ਕਾਦੀਆਂ' ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਿ ਗਏ ਹਨ:

'ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਾਦੀਆ॥'

ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰਾ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਆਪਣੀ ਕਸਵੱਟੀ ਵਰਤ ਕੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਥਾਂ ਥਾਂ ਰਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਿਖੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਦਸਰਥ ਪੁੱਤਰ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭੁਲੜ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਨ।

ਡਾਕਟਰ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਲਾ ਕੇ ਸਾਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਬਾਣੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਥੀਸਿਸ ਲਿਖ ਕੇ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਪਰ ਹੁਣ ਦੂਸਰੀ ਕਸਵਟੀ ਲਾ ਕੇ ਦੇਖੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਤ ਦਿਸਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਅੱਖ ਵਿਚ ਮਮੀਰਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕਸਵੱਟੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵੀ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵੈਸੇ ਜਿਹੜੀ ਕਸਵੱਟੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੱਭੀ ਹੈ ਉਹ ਕਦ ਦੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਈ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਕਸਵੱਟੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਯਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਸਵੱਟੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਅਕਲ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਜਾਂ ਇਹ ਕਸਵੱਟੀ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਅਮਰੀਕਨ ਡਾਲਰਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੱਛਾ ਰਿਜ਼ਲਟ ਕੱਢਦੀ ਹੈ?

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਹੀ ਕਸਵੱਟੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪਰਖ ਲਈ ਵਰਤਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ ਤਕੜੇ ਹੋ ਜਾਓ! ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ:

ਹੋਰ ਵਿਡਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਵਾਸੁ ॥

(ਅੰਗ-੫੮੬)

ਇਸ ਕਸਵੱਟੀ ’ਤੇ ਜੇ ਪਰਖੀਏ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤੀਹ-ਬੱਤੀ ਸਾਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਧ੍ਰਿਗ ਵਿਡਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ’ਤੇ ਲਾਏ ਹਨ ਇਹ ਧਿਰਕਾਰਨਯੋਗ ਹਨ ਤੇ ਨਿਸਫ਼ਲ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਅੱਗੇ ਸੁਣੋ:

ਸਾਹਿਬੁ ਜਿਸ ਕਾ ਨੰਗਾ ਭੁਖਾ ਹੋਵੈ
ਤਿਸ ਦਾ ਨਫਰੁ ਕਿਥਹੁ ਰਜਿ ਖਾਏ ॥
ਜਿ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਘਰਿ ਵਥੁ ਹੋਵੈ
ਸੁ ਨਫਰੈ ਹਥਿ ਆਵੈ ਅਣਹੋਦੀ ਕਿਥਹੁ ਪਾਏ ॥
ਜਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਫਿਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ
ਸਾ ਸੇਵਾ ਅਉਖੀ ਹੋਈ ॥
ਨਾਨਕ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਕੀ
ਫਿਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੈ ਨ ਕੋਈ ॥

(ਅੰਗ-੩੦੬)

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਇਸ ਕਸਵੱਟੀ ਦੀ ਪਰਖ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹੁਣ ਇਸ ਕਸਵੱਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਛੁਡਾਉਣ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਕਮਰ-ਕੱਸਾ ਕਰੋਗੇ?

ਮਨੁ ਹਾਲੀ ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਣੀ
ਸਰਮੁ ਪਾਣੀ ਤਨੁ ਖੇਤੁ ॥
ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸੁਹਾਗਾ
ਰਖੁ ਗਰੀਬੀ ਵੇਸੁ ॥
ਭਾਉ ਕਰਮ ਕਰਿ ਜੰਮਸੀ
ਸੇ ਘਰ ਭਾਗਠ ਦੇਖੁ ॥੧॥
ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ ਸਾਥਿ ਨ ਹੋਇ ॥
ਇਨਿ ਮਾਇਆ ਜਗੁ ਮੋਹਿਆ
ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥

(ਅੰਗ-੫੯੫)

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੁਰ-ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਝੂਠੀ ਖੇਤੀ ਛੁਡਾ ਕੇ ਸੱਚੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰੋਗੇ?

ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ:

ਵਣਜੁ ਕਰਹੁ ਵਣਜਾਰਿਹੋ ਵਖਰੁ ਲੇਹੁ ਸਮਾਲਿ ॥
ਤੈਸੀ ਵਸਤੁ ਵਿਸਾਹੀਐ ਜੈਸੀ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲਿ ॥
ਅਗੈ ਸਾਹੁ ਸੁਜਾਣੁ ਹੈ ਲੈਸੀ ਵਸਤੁ ਸਮਾਲਿ ॥੧॥
ਭਾਈ ਰੇ ਰਾਮੁ ਕਹਹੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥
ਹਰਿ ਜਸੁ ਵਖਰੁ ਲੈ ਚਲਹੁ
ਸਹੁ ਦੇਖੈ ਪਤੀਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਅੰਗ-੨੨-੨੩)

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਕਸਵੱਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦੇਵੋਗੇ?

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਜੋ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖੋਹਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ) ‘ਭਾਰਤ ਰਤਨ’ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜੇਗੀ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਗ਼ੌਰ ਨਾਲ ਸੁਣੋ:

ਨਰੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰੇ
ਨਰਪਤਿ ਰਾਜੇ ਅਰਥਿ ਸਭ ਮਾਇਆ ॥
ਕੈ ਬੰਧੈ ਕੈ ਡਾਨਿ ਲੇਇ ਕੈ
ਨਰਪਤਿ ਮਰਿ ਜਾਇਆ ॥

(ਅੰਗ-੧੯੬)

ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰ ਗਈਆਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਇੰਦਰਾ ਜੀ ਪਰਲੋਕ ਸਿਧਾਰ ਗਈ। ਤੁਹਾਡੇ ’ਤੇ ਡੰਨ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤਿਆਰ ਬੈਠੀ ਸੀ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਚਕਮਾ ਦੇ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਬੈਠੇ, ਮੁੜ ਕੇ ਇਧਰ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰ ਕਿਸਦਾ? ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਚੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਖੜਗਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਗਾਤਰੇ ਵਿਚ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਵੀ ਹੈ)। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗਦਾ ਅਤੇ ਖੜਗ ਨਾਲ ਜਲਦੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਪਰਤੋ, ਤੁਹਾਡੀ ਇਥੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਦ ਆ ਰਹੇ ਹੋ? ਜਲਦੀ ਦਸਣਾ।

(h) pih l/ AiDAwie d/ iek C/d ivc AS/// BwSw vrql gel h/[

ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਿਆਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤੀਰ ਅਤੇ ਤਲਵਾਰ ਚੱਲਦੀ ਸੀ, ਉਸੇ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਵੇਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਮ ਚੱਲਦੀ ਸੀ। ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵੱਯੀਏ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖੋ:

ਖੂਕ ਮਲ ਹਾਰੀ ਗਜ ਗਦਹਾ ਬਿਭੂਤਧਾਰੀ,
ਗਿਦੂਆ ਮਸਲਾ ਬਾਸ, ਕਰਯੋਈ ਕਰਤ ਹੈ॥
ਘੁਘੂ ਮਟਬਾਸੀ ਲਗੇ, ਡੋਲਤ ਉਦਾਸੀ ਮ੍ਰਿਗ,
ਤਰਵਰ ਸਦੀਵ ਮੋਨ ਸਾਧੇ ਹੀ ਮਰਤ ਹੈ॥
ਬਿੰਦ ਕੇ ਸਿਧੈਯਾ ਤਹਿ ਹੀਜ ਕੀ ਬਡੈਯਾ ਦੇਤ,
ਬੰਦਰਾ ਸਦੀਵ ਪਾਯ ਨਾਂਗੇ ਹੀ ਫਿਰਤ ਹੈ॥
ਅੰਗਨਾ ਅਧੀਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੇਂ ਪ੍ਰਬੀਨ,
ਏਕ ਗਯਾਨ ਕੇ ਬਿਹੀਨ ਛੀਨ ਕੈਸੇ ਕੇ ਤਰਨ ਹੈ॥

ਸੀਸ ਪਟਕਤ ਜਾਂ ਕੇ ਕਾਨ ਮੇ ਖੰਜੂਰਾ ਧਸੈ,
ਮੂੰਡ ਛਟਕਤ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਹੂੰ ਕੇ ਸੋਕ ਸੋ॥
ਆਕ ਕੋ ਚਰੈਯਾ, ਫਲ ਫੂਲ ਕੋ ਭਛੈਯਾ,
ਸਦਾ ਬਨ ਕੋ ਭ੍ਰਮਯਾ ਔਰ ਦੂਸਰੋ ਨ ਬੋਕ ਸੋ॥
ਕਹਾਂ ਭਯੋ ਭੇਡ ਜੋ ਘਸਤ ਸੀਸ ਬ੍ਰਿਛਨ ਸੋ,
ਮਾਟੀ ਕੋ ਭਛੈਯਾ ਬੋਲ ਪੂਛ ਲੀਜੈ ਜੋਕ ਸੋ॥
ਕਾਮਨਾ ਅਧੀਨ, ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੇ ਪ੍ਰਬੀਨ,
ਏਕ ਭਾਵਨਾ ਬਿਹੀਨ ਕੈਸੇ ਭੇਟੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੋ॥

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਕੀ ਸਵਯੈ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਧਾਰ ਵਾਂਗੂੰ ਭ੍ਰਮ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਪਰਖਚੇ ਉਡਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਛੰਦ ਦੀ ਚਾਲ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਤੋਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਇਕ ਥਾਂ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ 'ਪ੍ਰਭੂ ਨ ਭੀਜੈ ਲਾਂਡ ਕਟਾਏ' ਤਾਂ ਕਿਹੜੀ ਆਖਰ ਆ ਗਈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਬਿਰਾਦਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਦੱਸੇ ਕਿ ਇਥੇ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਛੰਦ ਦੀ ਚਾਲ ਠੀਕ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਮਹਾਂ ਦੀਨ ਤਬ ਪ੍ਰਭ ਉਪਰਾਜਾ,
ਅਰਬ ਦੇਸ ਕੀ ਕੀਨੋ ਰਾਜਾ ॥
ਤਿਨ ਭੀ ਅਪਨਾ ਪੰਥ ਉਪਰਾਜਾ,
ਲਿੰਗ ਬਿਨਾ ਕੀਨੇ ਸਭ ਰਾਜਾ ॥

ਵੈਸੇ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਸਾ ਰਾਗ ਵਿਚ ਕਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ:

ਜਉ ਰੇ ਖੁਦਾਇ ਮੋਹਿ ਤੁਰਕੁ ਕਰੈਗਾ
ਆਪਨ ਹੀ ਕਟਿ ਜਾਈ ॥

(ਅੰਗ-੪੭੭)

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਦੋਨਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਹੈ?

ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਹਰੀ ਜੀ ਜਦ ਪਟਿਆਲੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਬੜੇ ਮਾਨ ਮੱਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਤੁਕਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਵਰਗਾ ਸੂਰਮਾ ਕੌਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਰਾਜ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਇੰਨੀ ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਖੰਡਨ ਕਰੇ। ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਜੀ, ਕੋਈ ਇਕ ਵੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਿਸ ਔਰੰਗਜੇਬ ਜਿਸਨੇ ਔਰੰਗਜੇਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ?

(k) bicq/ nwtk d/ pih l/ AiDAwie dw pih lw svXw gurmiq d/ al t h/[gurbwxl ivc iks/ SSqr dl kel mwnqw nhlN h/[siqgur/ jl n/ jlvn jwc lel 'igAwn KVg' qOw 'grlbl sdw hmwrl' Dwrn lel ikhw h/[

ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਤੁਹਾਡੀ ਚਤੁਰ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵਿਚ ਸਿਪਾਹੀ ਭਰਤੀ ਹੋ ਕੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਵੈਸੇ ਤੁਸੀਂ ਜਦ ਬਾਬੇ ਬਕਾਲੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਗਏ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ 'ਗਰੀਬੀ ਗਦਾ ਹਮਾਰੀ' ਅਤੇ 'ਗਿਆਨ ਖੜਗ' ਘਰ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਗਏ? ਉਥੇ ਤੁਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਸਲੇ (ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਬੰਦੂਕਾਂ) ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਕਿਉਂ ਗਏ?

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ:

ਜਿਨ੍ ਮਨਿ ਹੋਰੁ ਮੁਖਿ ਹੋਰੁ
ਸੇ ਕਾਂਢੇ ਕਚਿਆ ॥

(ਅੰਗ-੪੮੮)

ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਗਿਆਨ ਖੜਗ' ਧਾਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ।**'ਔਰੋਂ ਕੋ ਨਸੀਹਤ, ਖੁਦ ਮੀਆਂ ਬਦ ਫਜ਼ੀਅਤ'।**

ਤੁਸੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਸ਼ਤਰਾਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਵੀ ਗ਼ਲਤ ਹੈ।

ਤਿਲਕ ਹੀਣੰ ਜਥਾ ਬਿਪ੍ਰਾ
ਅਮਰ ਹੀਣੰ ਜਥਾ ਰਾਜਨਹ ॥
ਆਵਧ ਹੀਣੰ ਜਥਾ ਸੂਰਾ
ਨਾਨਕ ਧਰਮ ਹੀਣੰ ਤਥਾ ਬੈਸ੍ਨਵਹ ॥

(ਸਲੋਕ ਸਹਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਅੰਗ-੧੩੫੯)

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਤਿਲਕ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬਗ਼ੈਰ ਹੁਕਮ ਹਾਸਲ ਤੋਂ ਰਾਜੇ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਸੂਰਬੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਬੈਸ਼ਨ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਭੜਭੂੰਜਿਆਂ ਦਾ ਪੰਥ ਯਾ ਘਸਿਆਰਿਆਂ (ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ) ਦਾ ਪੰਥ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਪੰਥ ਬਣਾਇਆ ਸੀ? ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਸੂਰਬੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ:

ਇਹੈ ਮੋਰ ਆਗਿਆ ਸੁਨਹੁ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ॥
ਬਿਨਾ ਤੇਗ ਕੇਸੰ ਦਿਵੋ ਨਾ ਦੀਦਾਰੇ ॥

ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਹਿਲਵਾਨ ਕੁਸ਼ਤੀ ਲੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਖਾੜੇ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਵਾਜੰਤ੍ਰੀ ਆਪਣੇ ਸਾਜ਼ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਾਰੀਗਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਔਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਫਾਈ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਤਕੇ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹਥਿਆਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਪੈਂਤੜਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਲਾਮੀ ਦੇ ਕੇ ਫਿਰ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ ਉਤਰਦੇ ਹਨ।

ਤਾਂ ਤੇ 'ਤੇਗ ਰਾ ਫਤਹ' ਮਹਾਂਬਲੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੇ, 'ਜਿਤੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਨਾਮੰ ਨਮਸਕਾਰੰ ਤਾਮੰ' ਜਾਂ 'ਮਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਣ ਜੈ ਤੇਗੰ' ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੋਸ਼ ਤੁਹਾਡੀ ਨਾ ਸਮਝ ਵਾਲੀ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਜੁਗ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਦੂਰੋਂ ਮਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬੰਦੂਕ ਤੋਪ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਹਨ, ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਕੀ ਕੀਮਤ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੀ ਇਹ ਲਿਖਤ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਤਰਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਜਾਚੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ੳ, ਅ, ੲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਮਹਾਂਰਥੀ ਹੋਣ ਦੇ ਦਮਗਜੇ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੋ।

ਕੀ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਦੂਰੋਂ ਮਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇਜ਼ੇ, ਤੀਰ ਕਮਾਨ, ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਬੰਦੂਕ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹਥਿਆਰ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਰਾਜ ਸੀ? ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਚਕਾਨਾ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਅਸੂਲ ਹੈ ਆਪ ਜੀਉ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਊਣ ਦਿਉ:

ਭੈ ਕਾਹੂ ਕੋ ਦੇਤ ਨਹਿ
ਨਹਿ ਭੈ ਮਾਨਤ ਆਨ ॥

(ਅੰਗ-੧੪੨੭)

੧. ਬਾਕੀ ਜਿੰਨੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਹਨ, ਉਹ ਦੂਰੋਂ ਮਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਹੀ ਸਵੈ ਰੱਖਿਆ ਵਾਲਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ।

੨. ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਹਥਿਆਰ ਅਪੂਰਣ ਹਨ। ਗੋਲੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਬੰਦੂਕ ਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਕਿਸ ਕੰਮ? ਤੀਰ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਕਮਾਨ ਕੀ ਕਰੇਗੀ? ਬਰਛਾ ਵੀ ਫਲ ਲੋਹੇ ਦਾ ਅਤੇ ਦਸਤਾ ਲਕੜੀ ਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਪੂਰਨ ਹੈ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਇਕ ਸੰਪੂਰਨ ਹਥਿਆਰ ਹੈ। ਟੁੱਟ ਵੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅੱਧੀ ਨਾਲ ਵੀ ਬੰਦਾ ਬਚਾਉ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

੩. ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸਰਦਾਰੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਗ਼ਜ਼ਟਡ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਮਿਲਟਰੀ ਆਫੀਸਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵੇਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੇਡਿਟ ਨੂੰ ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਨਾਮ ਵਿਚ ਪਿਸਤੌਲ, ਬੰਦੂਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

੪. ਪਿਸਤੌਲ, ਬੰਦੂਕ ਦਾ ਘੋੜਾ ਇਕ ਬੱਚਾ ਵੀ ਦੱਬ ਕੇ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਡੌਲਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੁੱਧ ਆਚਾਰ ਵਾਲੇ ਸੰਜਮੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਹੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

੫. ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੋਣਾ ਆਜ਼ਾਦ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਪਠਾਣ ਗ਼ੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਉਥੇ ਬੰਦੂਕ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਗੋਰਖੇ ਨੂੰ ਖੋਖਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਿਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ। ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਗ਼ੁਲਾਮ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ।

੬. ਖ਼ਾਲਸੇ ਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨਧਾਰੀ ਹੋਣਾ ਇਹ ਦਰਸਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਬੋਧੀ ਅਤੇ ਜੈਨੀਆਂ ਵਰਗੀ ਅਹਿੰਸਾ ਪਰਮੋ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਸ੍ਵੈਮਾਨ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਜ਼ਲੂਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਾਂਗ ਗਊਆਂ ਦੇ ਵੱਗ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕੇਗਾ ਬਲਕਿ ਤਲਵਾਰ ਲੈ ਕੇ ਜੂਝੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਸ਼ਤਰਧਾਰੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਮਰਕੱਸੇ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬੜੌਦਾ ਦੇ ਤੋਸ਼ੇਖਾਨੇ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ। ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ ਅਣਗਿਣਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਅਜੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਪਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਹੁਣ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਾਲੇ ਕੇਵਲ 'ਗਿਆਨ ਖੜਗ' ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ ਕਦੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਦ ਮਹਾਰਾਜ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਕਾਲਿੰਗਾ ਦੀ ਲੜਾਈ ਪਿੱਛੋਂ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਪਣਾਅ ਕੇ ਹਥਿਆਰ ਗੰਗਾ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦਾ ਬੀਜ ਬਿਉ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਰਾਂ ਸੌ ਸਾਲ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਦਯਾ ਆਈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੋਤ ਕਲਗੀਧਰ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਇਥੇ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਮਰਦ ਅਗੰਮੜੇ ਨੇ ਬਾਲੜੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਉਸੇ ਪਟਨੇ (ਜਿਥੇ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟੇ ਸੀ) ਵਿਚ ਗੰਗਾ ਦੇ ਕੰਢੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜਦ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਸਨ ਤਾਂ ਮੌਲਾਣਿਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੈਸਾ ਵੱਡੀ ਕਰਾਮਾਤ ਹੈ, ਇਹ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪਰਸੂ ਤੋਂ ਪਰਸਾ ਰਾਮ ਜੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਲਾਣਿਆਂ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣ 'ਤੇ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਰਾਮਾਤ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਜੇ ਚਾਹੇ ਇਕ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਲਾ ਮਾਲ ਕਰ ਦੇਵੇ ਜੇ ਚਾਹੇ ਕੰਗਾਲ ਕਰ ਕੇ ਕਾਲ ਕੋਠੜੀ ਵਿਚ ਡੱਕ ਦੇਵੇ, ਭਾਵ ਕਿ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਕਰਾਮਾਤ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਜਦ ਮੌਲਾਣਿਆਂ ਨੇ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਹੱਥ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੇ ਮੁੱਠੇ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਰਾਮਾਤ ਇਹ ਹੈ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਜੇ ਕਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਵਰਤ ਕੇ ਦਿਖਾਈਏ?

ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੇ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਇਹ ਕਰਾਮਾਤ ਵਰਤੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਮੁਫ਼ਤ ਦੀ ਮਿਲੀ ਕਰਾਮਾਤ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਅਤੇ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿਸੇ ਜੈਨੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਬਣ ਜਾਵੋ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਡੂੰਘੀ ਚਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਸ਼ਤਰਹੀਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਵਿਚ ਹੈ। ੧੯੮੪ ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਵੇਲੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰਹੀਣ ਸਿੱਖ ਸੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਮਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਧੀ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੁਸ਼ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਾਮ ਪੀ ਗਏ। ਕਈ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ ਮਾਇਆਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਤਾਅਨੇ ਮਾਰੇ ਕਿ 'ਆਪ ਕੋ ਜੋ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਦੀ ਥੀ, ਵੁਹ ਕਹਾਂ ਰੱਖ ਕਰ ਭੂਲ ਗਏ?'

ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਸ਼ੋਕ ਸਮੇਂ 'ਰਾਜ ਧਰਮ' ਬਣ ਕੇ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਫੈਲਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਾਰਚਾਰੀਆ ਨੇ ਰਾਜਪੂਤ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਝੰਡਾ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਝੂਲਿਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਐਸਾ ਰਾਜ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੋ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ? ਜੇ ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਸ਼ਤਰਹੀਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲੱਕ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੈ।

ਬਦਕਿਸਮਤ ਹੈ ਉਹ ਕੌਮ ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਅਖੌਤੀ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹਾਂਰਥੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣ। ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਸ. ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਸੂਝਵਾਨ ਬੰਦੇ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸਾਂ ਪੰਨਾ ੪, ੫ ਅਤੇ ੬ 'ਤੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ, ਸਾਡਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਕਰਕੇ ਨੀਮ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਵਾਕਫ ਹੋ ਅਤੇ ਮਨੋ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਰੇ ਹੋ।

ਸਮਾਜ, ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਖੱਤਰੀ, ਵੈਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੇਵਲ ਖੱਤਰੀ ਹੀ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਖੱਤਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਰਾਜਪੂਤ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਅਤੇ ਠਾਕੁਰਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਹਥਿਆਰ ਸਨ। ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ੯੫% ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਸ਼ਸ਼ਤਰਹੀਣ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਫ਼ੁਰਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ੯੫% ਜਨ ਸਾਧਾਰਨ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 'ਹਮ ਤੋਂ ਤੋਲਣ ਜਾਨੇ ਤੱਕੜੀ, ਨੰਗੀ ਕਰਦ ਕਬਹੂੰ ਨਾ ਪਕੜੀ'। ਅਜਿਹੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ 'ਜੈ ਤੇਗੰ' ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪਰਚਾਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਕ ਹਾਕਮ ਨੇ ਜੰਗ ਲੜਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਹਰ ਨਵੇਂ ਜਨਮੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪੰਘੂੜੇ ਨਾਲ ਖੇਲਣ ਲਈ ਖਿਡੌਣੇ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਬੰਦੂਕ ਟੰਗੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇ? ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੇ ਫਿਲੌਰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਜਾ ਵੜੇ, ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਖਸ਼ੇ ਝੁਰਲੂ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਲੁੱਟੀ ਅਤੇ ਕੁੱਟੀ, ਜਦ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਆ ਪਈ ਤਾਂ ਟਪੂਸੀ ਮਾਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਵੜੇ। ਕਿਉਂ ਆਪਣੀ ਅਕਲ ਦਾ ਦਿਵਾਲਾ ਕੱਢ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਕੁਝ ਸਮਝ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਉ।

(K) dSmS j/ 5 s#l dl amr ivc p/j#b A# ge/ sl[an## dl rcn# p/j#bl ivc h\xl c#hldl sl pr bicq/ n#tk s#r# ib/jB#S# ivc ilikA# hieA# h[

ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸਵਾਲ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਦਿਵਾਲਾ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੋਟੀ ਤੋਂ ਮੋਟੀ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਦਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਭੂਗੋਲਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਰੀਤਾਂ ਨਾਲ ਪੜਾਅ-ਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਅਖੀਰ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਦੀਆਂ ਪਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਵਿਗਾਸ ਨਿਰੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ਬਦ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਬ੍ਰਿਜ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਤਕ ਦਾ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਸਾਹਿਤ ਇਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੈ, ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਮਹਾਨ ਫਿਲਾਸਫਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਵੇਦ-ਵਿਆਸ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਕਬਿਤ ਸਵੱਯੀਏ ਇਸੇ ਬ੍ਰਿਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹਨ।

ਜੇ ਬ੍ਰਿਜ ਭਾਸ਼ਾ ਗੋਪੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਾਰਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਰਾਇ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹੋਗੇ? ਜਾਂ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਾਂਗ ਮਲੇਛ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦੇਵੋਗੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਹੋਰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿਰ ਤਿਲੰਗ ਰਾਗ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ:

ਯਕ ਅਰਜ ਗੁਫਤਮ ਪੇਸਿ
ਤੋ ਦਰ ਗੋਸ ਕੁਨ ਕਰਤਾਰ॥

(ਅੰਗ-੭੨੧)

ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮਲੇਛ ਭਾਸ਼ਾ ਕਹਿ ਕੇ ਨਕਾਰ ਦੇਵੋਗੇ? ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਰਾਜ ਵਿਚ ਆਏ ਅਰਬੀ, ਤੁਰਕੀ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?

ਸੋ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਇਹ ਦੂਸ਼ਣ ਲਗਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਬਾਕੀ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਿਰੋਲ ਪੰਜਾਬੀ ਰਚਨਾ 'ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ' ਅਤੇ 'ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਹਾਲ ਮੁਰੀਦਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ' ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਗੁਰ-ਕ੍ਰਿਤ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ? ਉਥੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਹੁਜਤ ਕੱਢ ਮਾਰੀ ਕਿ 'ਸੂਲ ਸੁਰਾਹੀ' ਕਿਸੇ ਪਿਆਕੜ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਭੱਠ ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਰਹਿਣਾ' ਇਹ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖੇੜੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ।

ਹੁਣ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਇਲਾਜ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਖੇੜੇ ਦੇ ਕੀ ਅਰਥ ਹਨ, ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕੀ ਕਰੀਏ? ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਣਗਿਣਤ ਪਿੰਡ ਖੇੜੇ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਅਨੇਕਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ

ਉੱਚੇ ਚਬੂਤਰੇ ਤੇ ਪੂਜਣਯੋਗ ਥੜੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਸਨੂੰ ਖੇੜਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇੜੇ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ: ਪਿੰਡ, ਗ੍ਰਾਮ। 'ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਬਸਿਆ ਸਤ ਕੇ ਖੇੜਾ' (ਰਾਮਕਲੀ ਮ: ੫), 'ਭਠ ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਰਹਿਣਾ (ਪਾ: ੧੦) ਭਾਵ: ਦੇਹ, ਸਰੀਰ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਮਾਲਵੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਕੀਆ ਕਲਾਮ ਹੈ: 'ਨਗਰ ਖੇੜਾ ਵੱਸਦਾ ਰਹੇ' ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਰਾਲਾ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਤ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਹੀਰ ਦਾ ਪਿੰਡ ਕਹਿ ਕੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਖੰਡਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੀ ਲਿਖਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ (੧੭੦੮) ਪਿਛੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਪਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਿਸਲਾਂ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਤਕ ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੂੰ ਝਾੜੀਂ ਜਾਂ ਪਹਾੜੀਂ ਗੁਜ਼ਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਵਕਤ ਨਾ ਪੰਥ ਵਿਚ ਇੰਨੇ ਲਿਖਾਰੀ ਸੀ ਨਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਨਾ ਛਾਪਾਖਾਨੇ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਗਰੰਥ ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਕਰਕੇ ਪੰਥ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਬਿਖੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਔਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਲੇ ਗਰੰਥ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਵੀ ਕੋਈ ਆਸਾਨ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਵੇਲੇ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਆਮ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸੀ।

ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਮੱਸਾ ਰੰਘੜ ਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢਣ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੋਤੇ ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਬੇ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਿੱਛੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਾਂ ਦੀ ਹੋਈ। ਜਦ ਤੁਰਕ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਕੋਲ ਸਿੰਘ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੀ ਸਨ। ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੁਣ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹੋ ਜਾਈਏ, ਫ਼ੌਜ ਬਹੁਤੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਪੋਥੀ (ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੀ) ਵਿਚ ਹੁਕਮ ਲੈ ਲਵੋ। ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਆਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ:

ਸ੍ਵੈਯਾ

ਜੋ ਕਹੂੰ ਕਾਲ ਤੇ ਭਾਜ ਕੈ ਬਾਚਯਤ,
ਤੋ ਕਿਹ ਕੁੰਟ ਕਹੋ ਭਜ ਜੈਯੇ ॥
ਆਗੇ ਹੂੰ ਕਾਲ ਧਰੇ ਅਸਿ ਗਾਜਤ,
ਛਾਜਤ ਹੈ ਜਿਹ ਤੇ ਨਸਿ ਐਯੇ ॥
ਐਸੋ ਨ ਕੋ ਗਯੋ ਕੋਈ ਸੁ ਦਾਵ ਰੇ,
ਜਾਹਿ ਉਪਾਵ ਸੋ ਘਾਵ ਬਚੈਯੈ ॥
ਜਾਂ ਤੇ ਨਾ ਛੂਟੀਐ ਮੂੜ੍ਹ ! ਕਹੁ,
ਹੱਸ ਤਾਂ ਕੀ ਨ ਕਯੋ ਨ ਸਰਣਾਗਤ ਜੈਯੇ ॥

(ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ੯੬)

ਇਸ ਸਵੱਯੀਏ ਦੇ ਪਾਠ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਥੇ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਵਾਂਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਰਹੇ ਬਾਕੀ ਚਲੇ ਜਾਵੋ, ਤਾਂ ਸਭ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨਾਲ ਲੜ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਉਂ 'ਤੇ ਅੱਜ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਮੇਲਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਪੱਕੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਆਲਾ ਹਿਕਮਤੇ-ਅਮਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋਗੇ। (ਜਦਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਅਸਲ ਦੀ ਇਕ ਨਕਲ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਿਆਲੇ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਦੂਸਰੀ ਕਾਪੀ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਲੰਦਨ ਭੇਜੀ ਗਈ)।

ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ 'ਸ਼ਿਵ ਭਗਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੇਖਕ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਕਰਤਾ' ਕਹਿ ਕੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਇੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਥਾਉ-ਥੇਹ ਨਹੀਂ। ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਨਾਉਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਪਤਾ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੁਣ ਉਹ ਗੱਲ ਹੋਈ ਕਿ ਭਈ ਮੈਂ ਫਲਾਣੇ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਉੱਤਰ ਮਿਲਿਆ- ਜਿਸ ਘਰ 'ਤੇ ਕਾਂ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਜਦ ਬੰਦਾ ਘਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾ ਤਾਂ ਕਾਂ ਉਡ ਕੇ ਦਸ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਮਕਾਨ 'ਤੇ ਜਾ ਬੈਠਾ ਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਫਿਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਮਕਾਨ ਨਾ ਲੱਭਾ। ਸੋ ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਡੀ ਵੱਡੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜਚੋਲੀਏ ਤੇ ਕੀ ਨਿਰਣਾ ਕੱਢੀਏ?

ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਤੁਸਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਕੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਾ ਮੂੰਹ ਜਿਧਰ ਮਰਜ਼ੀ ਘੁਮਾ ਦਿਉ।

ਜੇ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚਲੀ ਬੋਲੀ, ਸ਼ੈਲੀ, ਛੰਦਾਂ ਦੀ ਚਾਲ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵੱਲ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋ ਕੇ ਸਰਸਰੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਮਾਰ ਲੈਂਦੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਬਾਖੂਬੀ ਪਤਾ ਚਲ ਜਾਂਦਾ। ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤਕ ਇਹ ਕੇਵਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੀ ਕਿਉਂ ਰਹੀ? ਇਸ ਨੂੰ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਨੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂ ਹੁਣ ਤਕ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣ ਸਕੀ?

ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਜਗ੍ਹਾ ਜਗ੍ਹਾ ਬੇਦਾਂ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਮੱਤ ਦੀਆਂ ਕਤੇਬਾਂ, ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਹੈ, ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੇਦਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਐਸਾ ਕੋਈ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਨਾ ਦਰਜ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਨਾ ਦਿਖਾਈ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਦੋਨੋਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਐਸਾ ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜੋ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਓਮ ਨਮੋ ਸ਼ਿਵਾਇ ਜਾਂ ਸੁਰਸਤੀ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਉਪਮਾ ਰੂਪ ਬੇਨਤੀ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਕਰਤਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਅਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਬੁੱਧੀ ਅਰਧ-ਗ੍ਰਹਿਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲਿਖਤ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪੂਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਗਿਆ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਣਗੇ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪਰਖ-ਕਸਵੱਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ 'ਕੰਨੀ ਬੁੱਜੇ ਦੇ ਰਹਾਂ' ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਲੇਖ 'ਸਪੋਕਸਮੈਨ' ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ 'ਸਿੱਖ ਵਿਰਸਾ' ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। 'ਸਪੋਕਸਮੈਨ' ਨੇ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਲੇਖ ਨੂੰ ਤਰੋੜ ਮਰੋੜ ਕੇ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਸੀ ਪਰ 'ਸਿੱਖ ਵਿਰਸਾ' ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਮੈਂ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅੱਜ ਦੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਖੰਡਨ ਪਿੱਛੇ ਗਹਿਰੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਮਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਬਾਣੀ ਕੱਢਣਾ ਹੈ ਫਿਰ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਹਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਾ ਪਰਪੱਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਬੇਹੂਦੀਆਂ ਕੁਤਰਕਾਂ ਕਰਕੇ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਾਣੀ ਖੰਡਨ ਕੀਤੀ, ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਦੇ ਖੰਡਨ ਦੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਕਲਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਿਊਜਰਸੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਗਲੈਨ ਰੋਕ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ ਜੀ ਵਰਗੇ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਦੇ ਭਾਗੀ ਬਣੇ ਹੋ।

ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਕਵੀ ਗਿਰਧਰ ਜੀ ਦੇ ਕੁੰਡਲੀਏ ਬੜੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕੁੰਡਲੀਆ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਬੈਠਦਾ ਹੈ।

ਨਾਨਾ ਲਿਬਸਾ ਰਿਦੇ ਮੇ ਬਨ ਬੈਠੇ ਉਲਿਆਇ ॥
ਐਸੇ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦ ਕੋ ਦੋਨੋ ਜੁਤਿਆਇ ॥
ਦੋਨੋ ਕੁ ਜੁਤਿਆਇ ਮਗ਼ਜ਼ ਕਰ ਤਿਨ ਕਾ ਪੋਲਾ ॥
ਪੈਰੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਦੇ ਧੜਾ ਧੜਾ ਜੂਤਾ ਸੋਲ੍ਹਾ ॥
ਕਹਿ ਗਿਰਧਰ ਕਵਿ ਰਾਇ ਪਹਰ ਫਕਰੋ ਕਾ ਬਾਨਾ॥
ਅਜੇ ਨ ਲਿਬਸਾ ਤਜੇ ਪੈ ਜਾਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਕਾਨਾ॥

ਸੋ ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਜੀ ਅਜੇ ਤਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਹੀ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਗਜ਼ ਪੋਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਉਤਾਵਲੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹਮਾਇਤੀ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਹਾਲ ਪਾਹਰਿਆ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਮੀਦ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਆਉਗੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜੇ ਆ ਵੀ ਜਾਵੋ ਤਾਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟਿਆਲੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣਾ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਬੜੇ ਦਮਗਜੇ ਮਾਰੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਨਾਉਂ ਲਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਨਾ ਤਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਵਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਇਸੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਹਨ। ਦੂਸਰੇ ਕਹਾਵਤ ਹੈ 'ਲਿਬੜੀ ਮੱਝ ਅਤੇ ਭੂਤਰੇ ਝੋਟੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੌਣ ਲੱਗੇ?' ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਬੰਦੇ ਜੇ ਕਿਤੇ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਖ ਲੈਂਦੇ ਤਾਂ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਖੰਡਨ ਦਾ ਹੀਆ ਨਾ ਕਰਦੇ। ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਪੰਨੇ ੪੧੮ 'ਤੇ 'ਗੁਰਮੁਖੀ' ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਸੰਧਰਭ ਵਿਚ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਪੜਾਅ-ਵਾਰ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਆਈ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਫੋਟੋਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਫੋਟੋ ਵਿਚ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹਸਤ ਕਮਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਸ਼ਤਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਤ ਦੀ ਫੋਟੋ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੋਟੋ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਬੀੜ ਜੋ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਪਈ ਹੈ, ਦੇ ਪੰਨਾ ੫੫੯ ਦੀ ਫੋਟੋ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਲਕੀ ਅਵਤਾਰ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 'ਚੋਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਗਿਆਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਹੁਣ ਦੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਰੂਪ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਅਰਥ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੇਖਕ ਹੀ ਕਹੋਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਆਤਮੇ ਬਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਲੱਗਦੇ ਹੱਥ ਹੀ ਚਰਿਤ੍ਰੋ ਪਖਿਯਾਨ ਦੀਆ ਲਿਖਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਅੱਡੀ ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਕੇ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਦੀਆਂ ਦੁਹਾਈਆਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋ ਉਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ। ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਹੁਣ ਤਕ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਏਡਜ਼ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵੀ ਟੀ.ਵੀ. ਸੀਰੀਅਲ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਇਕ ਆਪਣੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਜਦ ਕੋਈ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਅਸ਼ਲੀਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਘਟੀਆ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਦਰਸ਼ਕ ਸੀਟੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੂਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਭਾਵ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਦਰਸ਼ਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਵ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਫਰਕ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਖਣੀ ਦਾ ਹੈ।

ਇਹੀ ਤਰੀਕਾ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਲੋਕ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉਥਾਨਕਾ ਬੰਨ੍ਹੀ, ਅਗਲੇ ਇਕ ਜਾਂ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਉੜੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣਾ ਨਿਰਣਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਜੇ ਬੰਦਾ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਸਲੋਕ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ (ਵਾਇਨ ਚੇਲੇ ਨਚਨ ਗੁਰ) ਆਦਿ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸਮਝ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੇ, ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਫਿਰ ਪਾਗਲਖਾਨੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵੈਸੇ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਘਟਨਾ ਹੈ ਜੋ ਚਰਿਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀ? ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੇਟ ਨਾਈਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਜਾਮ ਵਰਤਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਕਾਮ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਚ ਹਰਕਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਮੇਰੇ ਇਕ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਨੂੰਹ ਆਪਣੇ ਬੜੇ ਸੁਹਣੇ, ਸੂਝਵਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਪਤੀ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਚਾਹ ਵਿਚ ਅਫੀਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦਿੰਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਆ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਲ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਕਈ ਸਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਣ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਲ ਚਲੀ ਗਈ। ਸੋ ਜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਲਈ ਇਹ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ, ਅਸਲ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਂਵਾਂ ਰੌਲੀ ਪਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਂ ਜਾਂ ਮੱਝ ਦੇ ਥਣਾਂ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੋ ਥਣ 'ਤੇ ਚਿੱਚੜ ਚਿੰਬੜਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ ਕਿ ਥਣ ਵਿਚੋਂ ਦੁੱਧ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹੀ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਥਣ ਵਿਚੋਂ ਲਹੂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਦੁੱਧ ਕੱਢ ਕੇ ਵੀ ਵਿਖਾ ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਵੀ ਚਿੱਚੜ ਨੇ ਇਹੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰ ਲਹੂ ਤੋਂ ਹੀ ਦੁੱਧ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਲਹੂ ਹੀ ਹੈ।

ਸੋ ਸਾਡਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਪੂਰੇ ਸੌ ਸਾਲ ਤੋਂ ਸਮਝਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ, ਵੱਖਰਾ ਧਰਮ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਰਤ ਵੱਸ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ; ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ (ਨਾਸਤਿਕਾਂ) ਨੂੰ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵੀ ਰੱਬ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਜੇ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਪੰਜ ਭੂਤਕ ਸਰੀਰ ਧਾਰ ਕੇ ਵੀ ਆ ਜਾਣ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੋਫੇਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋਗੇ ਕਿ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਇਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਨ? ਜਦ ਉਹ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਮੰਨੋਗੇ। ਬਾਕੀ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਕਲਗੀਧਰ ਮਹਾਰਾਜ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਲਿਪਟਣਗੇ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹੀ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦੂਰੋਂ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾਉਗੇ। ਫਿਰ ਤੁਹਾਡਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਹਜ਼ੂਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ? ਤੇ ਉਹ ਕਹਿਣ ਕਿ ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰਸਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਿਆਈ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੇ ਗਏ। ਇਸ ਦਾ ਉੱਤਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇਣਗੇ ਉਹ ਉਹੀ ਜਾਣਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਹਾਂਗੇ:

'ਫਿਟੇ ਮੂੰਹ ਤੇਰੀ ਮੱਤ ਨੂੰ, ਸਿਰ ਸੁਆਹ ਤੇ ਠੂਠਾ ਹੱਥ ਨੂੰ। ਤੂੰ ਮੰਗਦਾ ਫਿਰੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਓਇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਮਾਰਿਆ।'

ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਜੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਭੈ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਤੋਂ ਡਰੋ। ਤੁਹਾਥੋਂ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਭਸੌੜ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਪਤੀ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਚਾਲਾਂ ਚੱਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪੁਸ਼ਤ ਪਨਾਹੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਗਿਆਨੀ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪੰਥ ਦੀ ਕ੍ਰੋਪੀ ਦਾ ਭਾਗੀ ਬਣਨਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਹੁਣ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਹਮਰੀ ਕਰੋ ਹਾਥ ਦੇ ਰਛਾ' ਵਾਲੀ ਚੌਪਈ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਛਪਾਏ ਗੁਟਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ 'ਪੰਥ ਦਾ ਧਰੂ ਤਾਰਾ' ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਲੈਂਦੇ ਲੈਂਦੇ 'ਪੰਥ ਦਾ ਬੋਦੀ ਵਾਲਾ ਤਾਰਾ' ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸੰਗਤ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਕਾਲਾ ਅਫ਼ਗਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਵਾਲ

੧. ਤੁਹਾਡੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :

ਜਬ ਲਗ ਰਹੈ ਖਾਲਸਾ ਨਿਆਰਾ ॥
ਤਬ ਲਗ ਤੇਜ ਦੀਓ ਮੈ ਸਾਰਾ ॥
ਜਬ ਇਹ ਗਹੈ ਬਿਪ੍ਰਨ ਕੀ ਰੀਤ ॥
ਮੈ ਨ ਕਰੂੰ ਇਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ॥

ਇਹ ਤੁਕਾਂ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਸ ਅੰਗ 'ਤੇ ਦਰਜ ਹਨ? ਜੇ ਇਹ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚੋਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿੱਥੇ ਦਰਜ ਹਨ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂ ਕਿਰਤ ਹਨ? ਜੇ ਇਹ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕਸਵੱਟੀ ਹੀ ਗ਼ਲਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਹਨ।

੨. ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨੋਕਲਪਤਿ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੌਣ ਹੈ? ਉਸ ਦਾ ਨਾਉਂ, ਥਾਂਉ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਦੱਸੋ? ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਿਰਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸੋ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

੩. ਕੋਈ ਪੰਜ ਛੰਦ ਚਰਿਤ੍ਰੋ ਪਖਿਯਾਨ 'ਚੋਂ ਦੇਵੋ ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰ ਰਹੇ ਹੋਣ।

੪. ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਪੂਜਾ ਵਿਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ ਕੀ ਹੈ? ਨਾਲ ਹੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਵਿਚੋਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ ਵਾਲੀ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਪੂਜਾ ਅਪਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਥੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ?

੫. ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਨੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋ?

੬. ਸੰਤ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਅਤੇ ਭਾਈ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ (ਹੋਰ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ) ਵਿਚ ਬੜੇ ਕੋਝੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਘਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਲਿਖਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੁਣ ਤਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉ। ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਭਗੌੜਾ ਹੋ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਨਾਉਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕ ਹੁਣ ਕਈਆਂ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਤਲ ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹੋ।

੭. ਤੁਹਾਡਾ ਇਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੀ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ? ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਨਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਸੰਸਥਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਬਦਲੇ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ ਬਰਖਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਚੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਤਰਕਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ ਹੰਢਿਆ ਹੋਇਆ ਪੁਲਸੀਆ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

੮. ਤੁਹਾਡੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਬੰਦ ਦੇ ਪੰਨਾ ੧੫ ਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ ਕੋਈ ਨਿਤਨੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਗੈਰ ਨਿਤਨੇਮ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਕਹਿਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?

੯. ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਵੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਵਾਂਗ 'ਭੰਡਣ' ਦੀ ਜ਼ੁਰਅਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।

੧੦. ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪੰਨਾ ੯ 'ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ੧੯੭੮ ਨੂੰ ਜੋ ਸਿੰਘ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਸਮਾਗਮ ਵੱਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿਚ ਕੂੜੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬਾਰੇ ਅਮਨ-ਪੂਰਵਕ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ, ਬਾਰੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੰਘ ਸ਼ਸ਼ਤਰਧਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਖ਼ੂਨ ਖਰਾਬਾ ਕਰਨ ਗਏ ਸਨ ਜਦਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸਿੰਘ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਾਥੀ ਹੋਣ ਦਾ ਢੌਂਗ ਰਚ ਰਹੇ ਹੋ, ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਸ਼ਤਰਧਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਜੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਥੇ ਸੂਹੀਆ ਬਣ ਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਮੁਖਬਰੀ ਕਰਨ ਗਏ ਸੀ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸੋਚ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਕੇ ਸਾਥ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਸ਼ੋਭਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਨਿਰਣਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੱਸੋ। ਦੂਸਰੇ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲਾਲ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਨੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਉਸਨੂੰ ਖੰਡਨ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਮੌਜੂ ਆਪ ਉਡਾ ਰਹੇ ਹੋ।

੧੧. ਕੇਵਲ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖ਼ਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹਿ, ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਦਾ ਜੈਕਾਰਾ, ਖ਼ਾਲਸੇ ਦਾ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਉੱਪਰ ਖੰਡਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦਾ ਸਿਗਨੀਆ, ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਦੀ ਦੇਗ ਵਰਤਾਉਣਾ, ਖੰਡੇ

ਕੀ ਪਾਹੁਲ, ਕਛਹਿਰਾ, ਕੜਾ, ਕੰਘਾ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਉੱਪਰ ਚਾਨਣੀ ਲਾਉਣਾ, ਪਾਲਕੀ ਅਤੇ ਪੀੜੇ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਕਰਨਾ, ਰੁਮਾਲੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿੱਥੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀ ਗਈ ਰਹਿਤ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਣਾਏ ਸੰਸਕਾਰ, ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਗੁਰ ਮਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਮਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ, ਬਾਰੇ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ? ਜੇ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਉਗੇ? ਜੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਲੇ ਕੀ ਰਹੇਗਾ?

ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਹਰ ਕੁਚਰਚਾ ਦਾ ਅਸੀਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਵਾਰ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ ਅਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਸੀਂ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਠਾਏ ਹਨ, ਦੇ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜਲਦੀ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਭੇਜੋ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਗੱਲ ਤੋਰੀ ਜਾਵੇ। ਪੁਆਇੰਟ ਵਾਰ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਐਵੇਂ ਪੁਲਸੀਆਂ ਵਾਂਗ ਲਿਚੀਆਂ ਨਾ ਮਾਰਨਾ।

ਜਲਦੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ,

ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ,
ਕੰਵਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ,
੨੦/੨੨ ਰਣਜੀਤ ਨਗਰ, ਜੀ-ਬਲਾਕ,
ਸਿਉਨਾ ਚੌਂਕ, ਪਟਿਆਲਾ-੧੪੦੦੦੧